

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directie Algemene Financiële en Economische Politiek

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

AFEP/ U 57

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

Datum 3 april 2012
Betreft Lastenontwikkeling

Geachte voorzitter,

De heer Verhoeven heeft gevraagd om een brief waarin wordt ingegaan op de lastenontwikkeling voor het bedrijfsleven. Hierbij heeft hij aangegeven dat de collectievelastendruk de hoogste is sinds 2000. Ook verwijst de heer Verhoeven naar een brief van Bouwbedrijven hierover. De lastenontwikkeling is reeds in de Startbrief uiteengezet en in de Miljoenennota 2012 verantwoord voor de ontwikkelingen na de Startbrief. In deze brief zal ik - mede namens de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport - ingaan op de lastenontwikkeling, de collectievelastendruk en de aanpassing van de zorgverzekeringswet zoals genoemd door de heer Verhoeven.

Lastenontwikkeling

Sinds 1997 wordt er in Nederland niet meer gestuurd op de collectievelastendruk, maar op het inkomstkader. Het inkomstkader geeft - in tegenstelling tot de collectievelastendruk - alleen aan wat de mutaties zijn in het lastenniveau als gevolg van beleid. Het kabinet heeft in de Startnota een inkomstkader opgesteld waar het zich over de kabinetsperiode aan heeft gecommitteerd. Hierin is ook een hoger lastenniveau verwerkt als gevolg van oplopende zorguitgaven. In de Miljoenennota zijn de ontwikkelingen sinds de Startnota verantwoord. Zo zijn lastenstijgingen van de zorg en sectorfondspremies - die boven de ontwikkeling van de Startnota uitgaan - met lastenverlichtingen elders gecompenseerd. De Miljoenennota laat dan ook zien dat het kabinet zich over de gehele kabinetsperiode bezien houdt aan de afspraken zoals gemaakt zijn in de Startnota.

In 2012 is wel sprake van hogere lasten dan gepresenteerd bij de Startnota. Dit heeft te maken met een fasering van het lastenbeeld waarmee ruimte voor compenserende lastenverlichting in 2012 niet volledig in 2012 wordt teruggesluisd, maar deels wordt verspreid over de jaren 2013 en 2014.

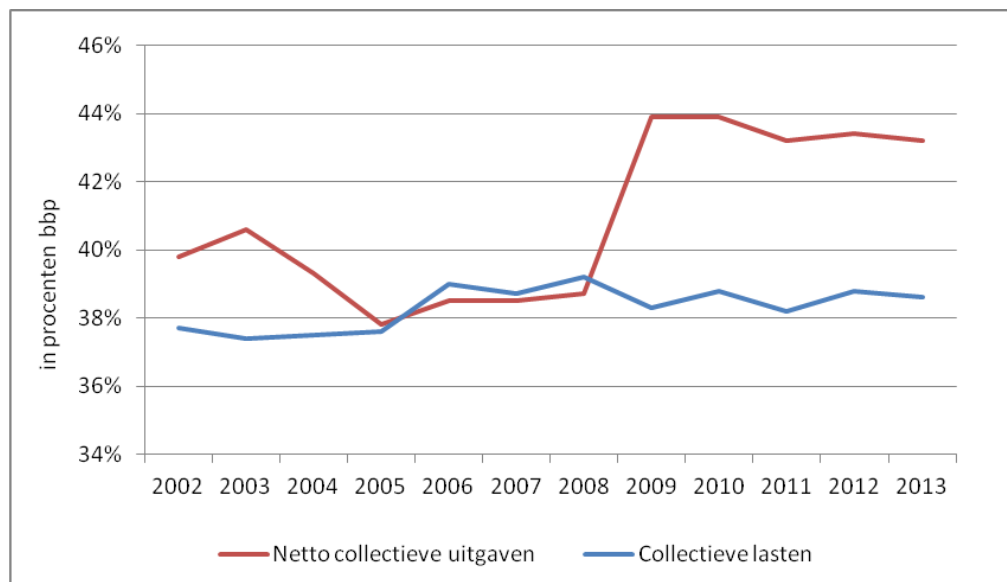
Directie Algemene Financiële en Economische Politiek

Ons kenmerk
AFEP/ U

Collectievelastendruk

De collectievelastendruk (CLD) meet de totale premie- en belastingontvangsten van het Rijk in termen van het bruto binnenlands product (bbp). De CLD is een maatstaf die het beslag, en daarmee de verstorende werking van de overheid op het bbp weerspiegelt. De CLD heeft een relatie met de collectieve uitgavenquote in die zin dat het verschil tussen deze twee maatstaven het begrotingstekort c.q. overschot weerspiegelt. De ontwikkeling van beide maatstaven is weergegeven in onderstaande figuur. Te zien is dat de collectieve lastendruk relatief constant is gebleven over de jaren, terwijl de netto collectieve uitgaven sinds 2008 juist zijn opgelopen.

Ontwikkeling netto collectieve uitgaven en lasten in % bbp



Bron: CPB, CEP 2012

De CLD wordt daarnaast vaak gebruikt in internationale vergelijkingen. Naast beleidsmatige mutaties heeft de endogene ontwikkeling van de belastingen en premies en de ontwikkeling van het bbp gevolgen voor de collectievelastendruk. De collectievelastendruk stijgt bijvoorbeeld als de inkomsten als gevolg van de economische ontwikkeling harder groeien dan het bbp. De collectievelastendruk is

daarbij een macro-maatstaf en niet de juiste indicator om beleidsmatige mutaties in de lastenontwikkeling te meten. De inkomstenindicator geeft daarentegen wel het effect weer van de genomen beleidsmaatregelen zoals bijvoorbeeld tariefswijzigingen of wijzigingen in de belastinggrondslag. De inkomstenindicator sluit meer aan bij de lasten zoals deze door burgers en bedrijven op microniveau worden ervaren. Om deze reden is in 2001 – mede op advies van de Studiegroep Begrotingsruimte – besloten om weer de inkomstenindicator te hanteren om beleidsmatige mutaties in de lasten te meten.

Aanpassing Zorgverzekeringswet

De heer Verhoeven verwijst naar een brief van de 'NVB, vereniging voor ontwikkelaars & bouwondernemers' (bijgevoegd). Hierin wordt aangegeven dat de grondslagverbreding in de Zorgverzekeringswet voor de inkomensafhankelijke bijdrage niet budgettair neutraal geschiedt waardoor werkgevers hogere kosten zouden ondervinden als gevolg van deze operatie.

De verhoging van het maximum bijdrage-inkomen voor de inkomensafhankelijke bijdrage tot het maximum premieloon werknemersverzekeringen met een gelijktijdige verlaging van het percentage voor de inkomensafhankelijke bijdrage is een onderdeel van de 'Wet uniformering loonbegrip' welke in 2013 wordt ingevoerd. Vanwege het koopkracht- en lastenbeeld is dit onderdeel van het wetsvoorstel een jaar naar voren gehaald. Uitdrukkelijk wil ik hier benadrukken dat deze maatregel op macroniveau budgetneutraal is. Er vindt wel een verschuiving van de lasten tussen werkgevers plaats: werkgevers met relatief veel laag betaalde werknemers ondervinden een licht voordeel ten opzichte van de oude situatie, terwijl werkgevers met relatief veel hoger betaalde werknemers een licht nadeel ondervinden.

Bovenstaande laat natuurlijk onverlet dat zowel de werkgeverslasten als de lasten voor burgers van belang zijn en dat het kabinet toeziet op een evenwichtige lastenontwikkeling. Hierover wordt in iedere Miljoenennota gerapporteerd.

Hoogachtend,
de minister van Financiën,

mr. drs. J.C. de Jager

Z
c.c. mevrouw
Drs. E.I. Schippers
Minister

Origineel -> Ldr. v. d. H. E.
E 7/1-12

NVB

Z
19 DEC. 2011
3098193
2011/21/11

Vereniging voor
ontwikkelaars & bouwondernemers

Postadres
Postbus 620
2270 AP Voorburg
Secretariaat
Huize Middenburg
Westeinde 28
2275 AE Voorburg
Telefoon (070) 386 02 04
Fax (070) 387 63 26
E-mail info@nvb-bouw.nl
Internet www.nvb-bouw.nl

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2511 VX DEN HAAG

of

T.a.v. Minister Mevrouw Drs. E.I. Schippers

Voorburg, 15 december 2011

Ons kenmerk: JG/NR/CvR/205
Betreft: *aanpassing Zorgverzekeringswet*

Geachte mevrouw Schippers,

Per 1 januari 2012 wordt de Zorgverzekeringswet gewijzigd. Vanuit onze achterban (ontwikkelaars en bouwondernemers) bereiken ons reeds verontrustende berichten omtrent deze wetswijziging. Kleine bedrijven moeten als gevolg hiervan rekenen op kostenstijgingen van circa 7.500 euro, oplopend tot enkele miljoenen euro's voor grote bouwbedrijven. Wij verzoeken u deze wijziging terug te draaien, dan wel een zodanige regeling te treffen, dat bedrijfstakken die als gevolg van de crisis in zwaar weer verkeren, worden ontzien.

Maar laten we ons eerst voorstellen. NVB is een branchevereniging van ontwikkelaars en bouwondernemers, grotendeels actief in de nieuwbouwsector van koopwoningen. Zoals u wellicht weet, heeft de Nederlandse bouwsector het momenteel niet gemakkelijk. In de gezonde jaren vóór de crisis verkochten de gezamenlijke ontwikkelaars en bouwbedrijven ruim 4.000 nieuwboukoopwoningen per maand. Inmiddels liggen de maandelijkse verkopen rond de 1.400 woningen. De sector ziet zich dus momenteel geconfronteerd met een zwaar teruggelopen vraag als gevolg van verslechterd sentiment en afgenomen kredietfaciliteiten voor huizenkopers als gevolg van de eurocrises. Hierdoor staan de marktwaardes van onze producten onder zware druk. Tegelijk heeft de bouwsector te maken met aanhoudende kostenstijgingen ten gevolge van onder andere hogere grondstoffenprijzen, hogere cao-lonen en steeds hoger wordende wettelijke eisen aan de bouwkwiteit. De verhouding tussen kosten en opbrengsten in de sector is al met al ernstig uit balans en dit op zich zelf zorgt voor het niet doorgaan van veel bouwprojecten. De betreffende wetswijziging zorgt opnieuw voor een kostenstijging en zal onherroepelijk leiden tot vele duizenden werklozen extra in de bouw- en ontwikkelingssector.

Met de bedoelde wetswijziging wordt per 1 januari a.s. de inkomensgrondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet verhoogd van €33.427 naar €50.064. Weliswaar vindt tegelijkertijd een kleine premieverlaging plaats - van 7,75% naar 7,1% - , maar dit is onvoldoende om 'overall' een forse kostenstijging voor het bedrijfsleven te voorkomen. Immers, alleen de bedrijven met laaggeschoold personeel (kleine inkomens) profiteren hiervan in lichte mate; alle andere bedrijven gaan fors meer bijdragen aan de zorgkosten. Bijvoorbeeld: bij een werknemer met een inkomen van €33.427 is het voordeel voor de werkgever €217, terwijl bij een werknemer met een inkomen van €50.064 het nadeel voor de werkgever veel groter is, namelijk €964.



De politieke ratio achter de maatregel lijkt te liggen in het verlangen om de inkomensafhankelijke zorgbijdrage in te zetten als nivelleringsinstrument. Hoewel dit een begrijpelijk en wellicht zelfs verdedigbaar standpunt is, zijn de consequenties die de maatregel aan werkgeverszijde heeft geenszins nivellerend. Het is niet uit te leggen dat een werkgever die arbeidsintensief is en bovendien veel werknemers met een hoog educatieniveau (en dus middelbaar of hoger salaris) heeft, straks een grotere bijdrage moet leveren aan de zorgbehoefte van de samenleving, dan een werkgever die minder arbeidsintensief is en bovendien veel werknemers (*partimers*) heeft met een laag salaris. Wij verzoeken u met klem de wetwijziging terug te draaien, dan wel om een zodanige maatregel te treffen, dat sectoren die al zwaar in het nauw zijn door de crisis zoals de bouw, worden ontzien. De wetwijziging zal onherroepelijk leiden tot extra werklozen in de bouw. Het kan toch nooit de bedoeling zijn dat het budgettaire voordeel voor de één (hogere zorginkomsten) tot een budgettair probleem bij de ander (hogere werkloosheidsuitgaven) leidt. Per saldo wordt Nederland daar niet beter van.

Met vriendelijke groet,
NVB Vereniging voor ontwikkelaars & bouwondernemers



Jo Goossens
Voorzitter